

Καθώς τα χρόνια περνούσαν κι ο Οδυσσέας δεν έλεγε να φανεί, οι μνηστήρες πιέζαν φορτικά την Πηνελόπη να διαλέξει έναν ανάμεσά τους. Με τον καιρό, η ίδια άποψη απλωνόταν και στο λαό που έβλεπε ακυβέρνητη την πολιτεία. Μη έχοντας από πού να κρατηθεί, η Πηνελόπη αναγκάστηκε να υποκύψει. Ήταν ο έβδομος χρόνος από την πτώση της Τροίας, όταν δήλωσε ότι θα διάλεγε έναν από τους μνηστήρες, αφού πρώτα όμως θα ύφαινε ένα σάβανο για τον πεθερό της, τον γέρο Λαέρτη, τον οποίο, με το νέο της γάμο, θα εγκατέλειπε. Αναγκαστικά, οι μνηστήρες το αποδέχτηκαν. Άλλωστε, πόσο θα χρειαζόταν να υφανθεί ένα σάβανο; Στα τρία χρόνια, δεν είχε ακόμα τελειώσει.

Η Πηνελόπη ύφαινε τη μέρα, ξήλωνε τη νύχτα κι έτσι κέρδιζε χρόνο. Οι μνηστήρες περίμεναν χωρίς να μπορούν να καταλάβουν, τι συμβαίνει, ώσπου μια σκλάβα τους είπε τι σκάρωνε η κυρά της. Συνεννοήθηκαν και, μια νύχτα, εισέβαλαν στο δωμάτιο με τον αργαλειό κι έπιασαν την Πηνελόπη να ξηλώνει ό,τι την ίδια ημέρα είχε υφάνει. Από το επόμενο πρωί, μαζεύτηκαν στο ανάκτορο κι εγκαταστάθηκαν εκεί για τα καλά. Οργάνωναν γλέντια κατασπαταλώντας την περιουσία του Οδυσσέα που έμελλε ο Τηλέμαχος να κληρονομήσει, έσφαζαν κι έψηναν ζώα από τα κοπάδια του, χαριεντιζόνταν με τις σκλάβες κι όλη μέρα τρωγόπιναν και διασκεδάζαν πιέζοντας έτσι την Πηνελόπη να τελειώνει με το σάβανο. Μάταια η Ευρύκλεια, η γριά τροφός του Οδυσσέα που πια είχε γίνει οικονόμος του ανακτόρου, προσπαθούσε να βάλει σε τάξη τα πράγματα. Κανένας δεν την υπολόγιζε. Οι σκλάβες που είχαν ερωτικές σχέσεις με τους μνηστήρες ούτε στην ίδια τη βασίλισσα υπάκουαν.

Το έπος «Τηλεμάχεια» θέλει τον Τηλέμαχο είκοσι χρόνων όσο γίνονταν όλα αυτά: Δέκα του πολέμου της Τροίας κι άλλα δέκα των περιπλανήσεων του Οδυσσέα, παραλείποντας εκείνα τα εννιά που μεσολάβησαν από την αρπαγή της Ωραίας Ελένης ως την άφιξη των Ελλήνων στην Τρωάδα. Έβλεπε τη μάνα του στριμωγμένη, τους μνηστήρες να τρώνε την περιουσία του, το βασίλειο να μένει ακυβέρνητο αλλά τίποτα δεν μπορούσε να κάνει. Είχε έρθει η ώρα να βάλει το χέρι της η θεά Αθηνά.

Ήταν τότε που ο Ποσειδώνας έλειπε στους Αιθιοπες και οι θεοί αποφάσισαν πως η Καλυψώ έπρεπε να αφήσει τον Οδυσσέα να γυρίσει στην Ιθάκη. Η Αθηνά παρουσιάστηκε στον νεαρό Τηλέμαχο μεταμορφωμένη ως Μέντης, γιος του βασιλιά Αγχιάλου της Τάφου. Ο Τηλέμαχος τον καλοδέχτηκε καθώς ήξερε πως ο Μέντης ήταν καλός φίλος του πατέρα του, Οδυσσέα. Ο Μέντης δικαιολόγησε την εκεί παρουσία του λέγοντας ότι άκουσε πως ο Οδυσσέας γύρισε και ήρθε να τον δει. Φυσικά, ο Οδυσσέας δεν είχε επιστρέψει αλλά ο τάχα Μέντης ήταν σίγουρος πως αυτό θα γινόταν σύντομα: Κανένας δεν μπορούσε να κρατήσει με το

ζόρι τον ήρωα. Για την ώρα, ο Τηλέμαχος παραπονέθηκε στον, όπως νόμιζε, Μέντη, για την κατάσταση που επικρατούσε στην Ιθάκη. Η θεά του είπε πως είχε το δικαίωμα να συγκαλέσει συνέλευση των Ιθακήσιων και να ζητήσει από τους μνηστήρες να εγκαταλείψουν το ανάκτορο. Κι αν η μάνα του ήθελε να ξαναπαντρευτεί, να της πει να γυρίσει στο πατρικό της και να τα βρει με τον πατέρα της. Κι ο ίδιος ο Τηλέμαχος καλό θα ήταν να κάνει ένα ταξίδι στην Πύλο και στη Σπάρτη, να μαζέψει πληροφορίες για τον πατέρα του από τον Νέστορα και από τον Μενέλαο. Αν μάθαινε ότι ο Οδυσσέας ζούσε, ας έκανε λιγη ακόμα υπομονή. Αν του έλεγαν πως ήξεραν ότι πέθανε, να του έχτιζε τύμβο, να πάντρευε τη μάνα του και να έδιωχνε ο ίδιος τους μνηστήρες από το ανάκτορο. Μεγάλος άντρας ήταν πια.

Ο Τηλέμαχος θέλησε να φιλοξενήσει τον ξένο του αλλά ο τάχα Μέντης αρνήθηκε, λέγοντας ότι βιαζόταν να γυρίσει στην Τάφο. Τον αποχαιρέτησε «κι έγινε αϊτός και πέταξε», δίνοντάς του να καταλάβει πως δεν ήταν ο Μέντης αλλά θεός. Ο Τηλέμαχος ήταν βέβαιος πως είχε να κάνει με την Αθηνά, την προστάτισσα του πατέρα του. Ένωσε δυνατός, γεμάτος θάρρος.

(τελευταία επεξεργασία, 30 Μαΐου 2022)